

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- श्रमाचे अर्थशास्त्र (EDSE-501)

दिनांक: १९/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. वेतनाचा सौदाशक्ती सिद्धांत आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.
२. महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजनेचे टीकात्मक स्पष्टीकरण करा.
३. वेतनाचा सनातनवादी सिद्धांत स्पष्ट करा.
४. बालमजुरांच्या रक्षणार्थ करण्यात आलेल्या कायद्यांचा आढावा घ्या.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. श्रमाच्या गतिशीलतेवर प्रभाव टाकणारे घटक स्पष्ट करा.
२. श्रमिकांचा सौदाशक्ती सिद्धांत आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.
३. जागतिकीकरणाचा श्रमिकांवरील प्रभाव स्पष्ट करा.
४. औद्योगिक कलहाची कारणे सांगा.
५. भारतातील कामगार कल्याणाची आवश्यकता स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. श्रमाच्या गतिशीलतेचे प्रकार
२. दुसऱ्या नियोजन आयोगाच्या शिफारशी
३. बेकारीचे प्रकार
४. मागे झुकणारा श्रमाचा वक्र

Translation in English

Sub: Economics of Labour (EDSE - 501)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the collective bargaining power theory with the help of diagram.
2. Explain the Mahatma Gandhi National Employment Guarantee Scheme.
3. Explain the classical theory of wages.
4. Review laws for protecting child labor.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the factors that affecting mobility of labor .
2. Explain the bargaining power theory with the help of diagram.
3. Explain the effect of globalization on labours.
4. State the causes for the industrial dispute.
5. Explain the need for worker welfare in India.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Types of labor mobility
 2. Recommendation of second planning commission
 3. Types of unemployment
 4. Backward bending supply curve of labor
-